

Část I

Syn feťák

MATKA (neděle 26. 6. 2011)

Měla to být úplně obyčejná pohodová neděle, ale vyklubal se z toho jeden z nejhorších dnů mého života. Z ničeho nic přišel šok, který nikdo z rodiny nečekal.

Pavel si něco kutil u plotu a já se snažila doplnit hlínu do květináče zanedbané dieffenbachii, když na příjezdové cestě zastavilo neznámé auto. Vysoukala se z něj Sandra, přítelkyně našeho syna. Nechala dveře auta dokořán a hrnula se ke mně. Vypadala vyděšeně. Lapala po dechu, utírala si uslzené oči a blekotala, že se s Honzou děje něco hrozného.

Prý už to není k vydržení. Mluví nesouvisle, ve tváři mu naskakují křečovitě výrazy a chová se jako cvok. V noci nespí. Chodí po bytě a něco hledá, nebo utíká ven. Naposledy ho viděla předešlý den ráno, kdy něco podivného zamumlal, práskl dveřmi a zmizel. Odpoledne, když se vrátila domů, měla pocit, že u nich doma řádili duchové. Procházela místnostmi a všude nacházela spoušť.

Od lednice přes obývací a předsíní až k hlavním dveřím bytu se táhly kaluže rozlitého mléka. Ze všech oken byly strhané záclony a závěsy. Některé ležely na zemi, některé zůstaly na garnýžích zplihle viset jako oběšenci. Televizní obrazovka byla zakrytá několika vrstvami utěrek a ručníků. Na konferenčním stolku ležely desítky naškubaných papírků a na každém z nich byl podivný znak nebo symbol. Nepodobaly se ani čínskému písmu, ani egyptským hieroglyfům. Spíš nějaké šifry.

Prošla celý byt, ale Honza nikde. Nakonec nakoukla i do koupelny, kde se málem přizabila o otevřené okno do světlíku. Celá se klepala, když opatrně nakoukla přes okraj, aby se přesvědčila, jestli neleží polámaný na dně šachty. Naštěstí ji tam žádná děsivá podívaná nečekala. Trochu se uklidnila. Měla sto chutí ten svinčík nechat tak, jak byl, a donutit Honzu, aby po sobě všechno uklidil, ale nakonec to nevydržela. Dala byt zase do pořádku a čekala. Čekala celou noc, a když se Honza neobjevil ani následující den, už to nevydržela. Poprvé v životě se rozhodla vydat se k nám. Hledat u nás pomoc. Nikdy dřív nás nenavštívila.

Měla jsem jasno. DROGY! Zmocnilo se mě zoufalství. Vůbec jsem nevěděla, co dělat.

Sandře několikrát zazvonil telefon. Známi jí co chvíli dávali vědět, kde a v jakém stavu Honzu zahlédli. Informace se shodovaly – jezdil autem po okolí šílenou rychlostí, vystrkoval hlavu z okýnka a křičel na protijedoucí vozidla.

Udělal se mi zle. Lapala jsem po dechu a třela si rukama spánky, jako bych z nich chtěla vymáčknout nějaký nápad, jak Honzu zastavit. Věděla jsem, že nemůžu zavolat na policii. Ve stavu, v jakém se syn podle Sandřina popisu nacházel, by mohl začít panikařit a třeba by to ještě napálil do nejbližšího stromu.

Najednou mě napadla spásná myšlenka. Jediný, kdo může Honzu v tomhle okamžiku zachránit, je moje tchyně, jeho babička. Už dlouho se zabývala ezoterikou a uměla se napojit na jakési vyšší síly. Popadla jsem mobil a rozklepanýma rukama vyťukala její telefonní číslo. Hned to zvedla. Vyslechla moji naléhavou prosbu, ať Honzu zastaví, zabrzdí, ochrání..., a prohlásila, že už od včerejška tušila, že se něco děje. Nakonec se rozloučila slovy „Jdu na to“ a zavěsila.

Mezitím se manžel rozhodl jet Honzu hledat. Vyrazil, aniž by tušil, kam má jet. Možná náhoda, možná právě babiččino „kouzlení“ ho přivedlo do vesnice, kde uprostřed křižovatky stálo Honzovo auto. Všechny jeho dveře byly dokořán otevřené. Zastavil a rozhlédl se po okolí. Všiml si osoby, co nedaleko popocházela sem a tam. Honza byl bosý a rázoval si to prostředkem silnice.

Pavel se k němu přibližoval pomaličku, jako fotograf zvířat ve volné přírodě, který je nechce vyplašit. Syn sebou najednou škubnul. Výraz prý měl jako Viktorka v *Babičce* od Boženy Němcové. Chybělo už jen to, aby se šíleně rozchechtal a dal se na útěk. Respekt z otce však nejspíš zvítězil nad nedůvěrou. Manžel na něj vlídně promluvil: „Pojď, pojedeme domů.“

Honza se nebránil. Poslušně, jako malý školáček vlezl k tátovi do auta.

Když dorazili domů, pohled na našeho syna mě opravdu vyděsil. Vystoupil z auta, kýval se ze strany na stranu, snažil se na mě usmívat, ale vyšel z toho spíš křečovitý škleb. Na sobě měl jen kratasy. Těžko říct, kde zůstal zbytek jeho oblečení. Po těle měl škrábance, obličej umouněný, chodidla černá od špíny, vlasy rozježené a byl úplně vyčerpaný. Nejvíce mě ale vyděsily jeho černé rty. Nikdy dřív jsem nic takového neviděla. Vyschlé, stažené rty, ze kterých úplně vymizel život.

Byl dehydrovaný a hladový. Těkal očima do všech směrů a uskakoval před námi, jako by čekal, že přes něj hodíme síť. Věděla jsem, že ho musím nějak udržet na místě a rychle zavolat záchranku, než si nějak ublíží nebo mu zkolabuje srdce. Vymluvila jsem se, že musím na záchod, a vběhla jsem do domu. Okamžitě jsem vytočila rychlou. Sama sebe jsem překvapila, jak klidně a plynule jsem byla schopná vysvětlit operátorce záchranky, co se přihodilo. Pak jsem popadla čokoládu, natočila sklenici vody a vrátila se ven.

Poprosila jsem Honzu, ať si se mnou jde promluvit mezi čtyřma očima do garáže. Tvářil se nedůvěřivě, ale šel. Nenápadně jsem zamkla dveře a klíč schovala do prázdné plechovky stojící na ponku. Jako by nic jsem se ptala, co celý den dělal. Dozvěděla jsem se, že v noci vezl autem anděla. Původně to byla jen mladá dívka, stopařka, ale později se z ní vyklubal anděl. Varovala ho, ať si dá pozor na koleje, že musí zabránit tragédii, která by se mohla přihodit někomu z jeho blízkých.

Podala jsem mu vodu a pobídla ho, ať se napije. Upil jenom trochu, jako by mu to dělalo potíže. Po čokoládě ale sáhl. Rychle ji rozbalil, ale pak jsem jen sledovala, jak se pomalu rozpouští v jeho dlani, aniž by ji jedl. Bez přestání něco vyprávěl a čokoládu roztržitě rozšmelcoval mezi prsty.

Pocit vítězství, že se mi Honzu podařilo zabavit, než přijede sanitka, mi dlouho nevydržel. Znenadání se vrhl ke dveřím, zalomcoval klikou, a když mu došlo, že je zamčeno, změřil si mě pohledem plným vzteku. Pak se rozběhl k oknu, vyhoupl se na parapet a zmizel na druhé straně. Ještě že bylo okno otevřené, jinak by byl určitě schopný proskočit sklem. Nevím, jak bychom mu v takovém stavu zastavovali krvácení.

Chvilí lítal v trávě u plotu, poskakoval jako šílenec a zastavil se, až když uviděl modrá světla majáku ambulance. Vystoupili z ní dva záchranáři. Doktor a sestra. Stihla jsem jim špitnout, že je syn v dost divokém stavu a mele něco o andělech. Doktor si nečekaně dřepl k zemi, a jako by o nic nešlo, se začal vyptávat, kdo z nás se setkal s andělem. To přitáhlo synovu pozornost. Přišel blíž a začal doktorovi euforicky líčit svůj zážitek. Záchranář trpělivě naslouchal a kýval hlavou. Ani nevím jak, ale najednou Honza seděl v sanitce a nechal si dobrovolně změřit tlak a oblepit se přísavkami lékařských přístrojů.

Dovolili mi, abych jela s nimi. Cesta do nemocnice, kterou bych normálně autem zvládla během deseti minut, se mi zdála nekonečná. Zvláštní,

jak se v té panice zastavil čas. Honza se pořád dokola ptal, jestli náhodou nepojedeme přes koleje, a přibližně v polovině trasy se najednou vymrštil, zařval „Sandro!“, serval ze sebe všechny ty senzory a hadičky, prudce chňapl za madlo a v té rychlosti vši silou odtáhl posuvné dveře. Řidič vyděšeně brzdil, zatímco já, doktor i sestřička jsme se vrhali po Honzovi, který už se nakláněl nad míhající se vozovkou. Prý měl pocit, že jeho milovaná Sandra je přivázaná na střeše sanitky a on ji musí zachránit. Dalo pořádně zabrat, než se nám podařilo mu to rozmluvit, abychom se mohli znovu rozjet. Styděla jsem se za následky synova řádění. Všude kolem byl popadaný zdravotnický materiál.

U vchodu na oddělení psychiatrie už čekali dva policisté. Popadli Honzu za ruce a vyvedli ho po schodišti do jednoho z vyšších pater budovy. Na chodbě se jim ale vyškubl a hnal se přímo k oknu. Naštěstí ho chytili dřív, než se k němu dostal, jinak už bychom ho asi sbírali polámaného z asfaltu. Prosila jsem je, ať u okna raději stojí celou dobu pro případ, že by se to opakovalo. Byli to takoví dva mladíci, připraveni *pomáhat a chránit*. Zdálo se, že jim mě bylo líto, ale vysvětlili mi, že nemůžou celou službu strávit hlídáním mého syna. Co bych si počala, kdyby byli odveleni k jinému případu? Představila jsem si, jak se Honzovi pověsím na nohu jako závaží, abych zabránila jeho skoku z okna.

Po chvíli naštěstí dorazil Pavel se Sandrou. Trochu mě uklidnilo, že jsme teď na něj byli tři. Od okamžiku, kdy Honza uviděl Sandru, už žádné hlídání nebylo potřeba. Přiběhl k ní a obtočil se kolem ní jako chobotnice, div že ji svými chapadly neudusil.

Nešlo mi do hlavy, proč mu lékaři hned nepíchnou nějaký prostředek, který by jeho reakce zklidnil. Netrpělivě jsem se rozhlížela kolem sebe a čekala, kdy se konečně objeví nějaký doktor s injekční stříkačkou v ruce. Později mi vysvětlili, že dokud doktoři nezjistí, jaká psychotropní látka a v jakém množství putuje jeho tělem, nemůžou nasadit žádný tlumící prostředek. Mohlo by ho to zabít.

Nakoukla jsem do dveří pootevřené ordinace, kde si zdravotní personál skutečně něco chystal. Bylo nutné synovi odebrat vzorky krve a moči. Jakmile se ale před Honzou objevili s jehlou, chytil ho amok. Nikdy bych nevěřila, jakou sílu může vyvinout lidské tělo. Bylo nás celkem sedm, co jsme ho drželi na zemi a zápasili s ním jak o život. My tři, oba policajti

a doktor se sestrou. Syn se bránil opravdu urputně. Během chvíle jsme byli všichni pomlácení, rozčuchaní a stříkačka s jehlou odletěla bůhví kam. Trvalo pěkných pár minut, než Honza podlehl přesile a v nové injekci se objevilo alespoň malé množství jeho krve. Přimět ho k vymočení se nepodařilo.

Bylo nutné počkat ještě několik hodin. Hospitalizovaní pacienti vycházeli z pokojů a opření o futra zvědavě pozorovali naše rodinné drama. Kdo všechno nás poznal? Bylo mi trapně z celé té situace i ze sebe. Uvědomila jsem si, že mám na sobě vytahané tričko a tepláky ušmudlané od hlíny.

Sandra s Honzou obsadili jedinou lavici, která na chodbě byla. Já s Pavlem jsme ve stoje sledovali zatím nejžalostnější scénu v našem životě. Náš dospělý, triadvacetiletý syn ležel skoro nahý na lavici s hlavou v klíně své přítelkyně. To, že měl na sobě už jen slipy a zkroutil se do polohy embrya, z něj najednou odebralo všechny znaky mužnosti i dospělosti. Pod vlivem svinstva, co měl v sobě, mu navíc co chvíli vyletěla některá z končetin do prostoru a zase se zkroutila zpět. Sandra ho trpělivě konejšila a hladila po tváři.

Všechno jako by se odehrávalo v mlze. Byli jsme s manželem úplně paralyzovaní. Jak jsme mohli být, tak naivní a myslet si, že naší rodiny se nic takového nemůže týkat?! Dětem jsem vždy vysvětlovala, jak jsou drogy zrádné a nebezpečné. Proč si to Honza nechal k srdci? Snažila jsem se ve vzpomínkách vypátrat něco, co nás mělo včas varovat.

Honzu jsem každý den potkávala v práci a samozřejmě jsem si všimla, jak byl najednou bledý a vyzáblý. Měla jsem strach, jestli nemá nějakou nemoc, třeba leukémii. Okamžitě jsem ho hnala na lékařskou prohlídku, ale zpráva, kterou přinesl, mě uklidnila. Všechno se zdálo být v normě. Říkala jsem si, že je asi jen přepracovaný. Živí přece sebe a Sandru, pracuje ve dne i v noci. Snažila jsem se mu promluvit do duše, aby se tak nedřel. Přiznal se mi, že ho přepadají mikrospánky. Donutila jsem ho jít na neurologii, ale i odtamtud se vrátil bez jakéhokoliv zdravotního nálezu. Myslím, že jako rodič dospělého syna jsem udělala, co se dalo.

Asi až v posledních dvou týdnech se Honza začal chovat divně. Pořád dokola se vyptával, jestli mu táta nedal do počítače sledovací zařízení. Protočila jsem vždycky oči a zeptala se, proč by to Pavel asi tak dělal. Prý aby sledoval jeho výkonnost. Vzhledem k tomu, že byl Honza vždycky

rozumbrada a táty se odmalička bál, nepřišlo mi to divné. O pár dní později přiběhl do mé kanceláře a skrz žaluzie zíral oknem na auta, která ho údajně už dlouho sledují. Když jsem mu řekla, že je cvok, uchechtl se a zmizel.

Ted' jsem stála na chodbě psychiatrie a vzpomínky ničemu nepomáhaly. Najednou jsem dostala šílený nápad. Vytáhla jsem z kabelky mobil, zapnula kameru a začala zkrouceného, svíjejícího se syna natáčet. Pořádila jsem asi půlminutový záznam. Tohle přece musí zabrat! Až mu v následujících dnech ukážu, jak hluboko klesl díky drogám, určitě se jich už nikdy nedotkne.

Za okny už se setmělo, když se objevil doktor a oznámil nám, že v krvi nic nenašli. Potom se podařilo syna přesvědčit, aby odevzdal vzorek moči, ale taky nic. Cože? Byli jsme v šoku. Doktoři došli k závěru, že nějakou drogu v sobě Honza určitě má, ale jde o neznámou látku, kterou jejich testy nerozpoznají. Tím pádem mu stále nemohli podat žádný zklidňující prostředek. Bude muset jednoduše vystrízlivět.

Rozhodli, že syn bude převezen do psychiatrické léčebny, asi sto kilometrů od našeho bydliště. K převozu byli přizváni dva noví policisté. Honzovi nasadili pouta a položili ho na břicho do zadní části policejního vozu. Nejvíc mi Honzy bylo líto, když jsem si všimla, jak se mu do zápěstí nemilosrdně zařezávají hrany kovových pout. Jak to vydrží, tak dlouhou cestu?

SYN (pondělí 27. 6. 2011)

Nejdřív byla tma. Uvnitř mě byla tma. Pak jsem se začal pomalu probouzet. Rozlepil jsem oči, ale dost dlouho mi trvalo, než jsem se začal konečně vzpomínat. Stropní zářivky se mi vpalovaly do sítnice a v krku jsem měl totálně vysušeno. Polykal jsem naprázdno a rozhlížel se po holejch stěnách. Všechno kolem mělo takovou neutrální, vyblitou barvu a působilo hrozně odrbaně. Jako z nějakýho blbýho filmu. Teda jen do chvíle, kdy jsem si uvědomil, že mám ruce i nohy přikurtovaný k rámu postele. Pak už mi to připadalo spíš jako horor.

Trochu jsem panikařil a zkoušel sebou škubat, abych se uvolnil z pout, ale nezabíralo to. Popruhy byly pevně utažené a já navíc v tu chvíli neměl žádnou sílu. Normálně by mě taková situace vytočila do běla, ale ty sračky, co do mě napumpovali, mě tak nějak držely na uzdě. Mžoural jsem na ten sepranej kus hadru, co mi zakrejval tělo, a pomalu mi začínalo docházet, kde jsem se to ocitnul.

Napadlo mě, že bych moh' zkusit volat o pomoc, ale mému utlumenému mozku se nedařilo vzpomenout, jak se to dělá. Knedlík v krku bobtnal a všechno se zdálo nějak hrozně složité. Ležel jsem a odevzdaně zíral na špinavej strop. Někde v rohu tichounce brumlala ventilace, jinak bylo v místnosti hrobový ticho. Vždycky mě totálně sralo, když jsem nevěděl, co bude, a já neměl situaci pod kontrolou. Fakt na hovno!

Asi jsem eště na chvíli usnul, protože když se vedle mě z ničeho nic objevil chlap v bílým mundúru, hrozně jsem se lek'. S duchama jsem měl svezích zkušeností dost, takže by mě to nemělo zas tak rozhodit. Každopádně tohle duch určitě nebyl, protože mu děsně smrdělo z huby a jeho panděro se srandovně kolíbalo. Strčil mi do podpaží teploměr, něco zamumlal a byl zase pryč.

Moje oči se zasekly na těch legračně rozhoupanejch tukovejch pneumatikách. Dohromady s tím, že jsem absolutně nerozluštil, co to stvoření povídalo, mi to přišlo jako děsivá a zároveň děsně srandovní kombinace. Co když mě unesli mimozemšťani nebo jsem se přenes' do jiný dimenze?! Začal jsem se hystericky smát a vůbec to nešlo zastavit. Tlemil jsem se jako hovado, chrochtal smíchem, až jsem skoro nemoh' popadnout dech. Došlo mi, že jsem fakt v prdeli.

Chlap se po chvíli vrátil a mně konečně začalo dávat smysl to, co říká. Mumlal něco o tom, že je rád, že jsem v dobrý náladě. Sebral mi teploměr, a zatímco zapisoval moji teplotu do tabulky, mlel něco o tom, že jsem jim dal pěkně zabrat, a podobný kecy. Začínal mi fest lízt na nervy. Tím že smrděl, tím že lehce rrrráčkoval, tím že se mu pořád vlnilo to sádlo, tím že byl.

„Můžete mě rozvázat?“ zeptal jsem se mírně.

Asi mi nebylo úplně rozumět, protože se mi hrozně plet' jazyk a špatně se mi vyslovovalo. Chlap to ale pochopil. Logicky to bude otázka, kterou na týhle posteli pokládá většina lidí. I tak se ten pořizek zatvářil děsně

překvapeně. Blekotal něco o tom, že se musí postupovat podle léčebného řádu a že se musí počkat, až co rozhodne doktor.

„Potřebuju na záchod,“ řek' jsem co možná nejkliidněji.

Bylo to to první, s čím můj otupělej mozek dokázal přijít, ale byla to vlastně pravda. Chlap chvíli zaváhal, ale pak vyhodnotil, že asi i svázaný člověk občas uslyší volání přírody. Hrábnul pro bažanta a nahnul se nade mě, aby mi nadzvednul noční košili.

„Hej, kámo, nebudeš mi šahat na ptáka, že ne?!“ zarazil jsem ho.

„Jen dodržuju předpisy,“ zabručel.

„Rozvaž mi jednu ruku! Zvládnu to sám,“ zkusil jsem to ještě po dobrým.

„Předpisy!“ ušklíbl se.

„Rozvaž mě, ty zasranej buzerante, nebo ti to tady rozkopu!“ řval jsem a vši silou jsem cloumal poutama na rukou i nohou.

Nějak se mi podařilo vykopnout mu z ruky tu plastovou nádobu. Udělala ve vzduchu oblouk a odkutálela se do rohu místnosti. Chlap pár kroků ustoupil, ale po chvíli do místnosti přiběhli další tři ošetřovatelé a společně mě zalehli. Někdo z nich mi vyhrnul andělíčka až ke krku a pak jsem ucítil, jak mi vrazili tlustou jehlu do prdele.

Eště chvíli jsem sebou házel, ale pak už ze mě vyprchala veškerá síla. Začal jsem se propadat zpátky do tmy, zatímco mě váha tří dospělejších chlapů pevně tiskla k nemocničnímu lůžku. Poslední, co si z toho dne pamatuju, byl pocit teplý tekutiny stékající po mejch stehnech a nechápavý výrazy ošetřovatelů, kterejm se po bílejších uniformách rozlejšovaly nažloutlý mapy.

„Von se pochcall!“ pronesl jeden z nich nevěřičně.

To máte za to, hajzlové!

MATKA (úterý 28. 6. 2011)

Od chvíle, kdy nám policejní dodávka unesla syna, zatím neznámo kam, přestala jsem se orientovat v čase i prostoru. Nebýt manžela, který mě dostrkal do auta, poté do domu a v domě do koupelny, myslím, že bych se motala areálem okresní nemocnice ještě několik dní. Ani v koupelně mě nenapadalo, co mám přesně dělat. Až když mi dcera, která se nás po dlouhém dni konečně dočkala, vymáčkla zubní pastu na kartáček a otočila kohoutkem vodovodu, „chytila jsem se“ a naskočila do obvyklého večerního rituálu. Začala jsem si poslušně v předklonu čistit zuby v úplně vyschlých ústech. Uvědomila jsem si, že nemůžu pořádně polykat, a tak jsem se rty přiblížila až k proudu vody pro alespoň několik doušků. Bylo to osvěžující, tak jsem vodu začala jazykem nabírat a chlemtat jako zvíře, a ne člověk. Hltala jsem, jako kdybych objevila studnu v poušti, a bylo mi jedno, že voda je teplá a že jsem ani nestihla vyplivnout pastu. Konečně jsem se narovnala a všimla si zděšeného pohledu Nely. „Mami,“ špitla mi do ucha a objala mě. Vlastně mě ještě nikdy neviděla v podobném stavu. Doteď jsem pro ni byla mámou, která si ví se vším radu, která se častěji směje, než nařiká. Přistihla mě úplně bezmocnou. Když jsem uviděla náš odraz v zrcadle umístěném nad umývadlem, strašně jsem se rozbrečela. Po tváři mi tekly obrovské slzy, které se snad někde hluboko ve mně musely hromadit několik let. Smíchané se šminkami mi kapaly až na prsa a chudinka Nela se mi je snažila utírat.

Nevím, jak jsem tu noc mohla přečkat. Další den jsem nešla do práce a ploužila se po domě celé dopoledne. Místo oběda jsem si vsoukala do pusy několik piškotů, zapila je mlékem rovnou z láhve, hodila jsem na sebe letní šaty, neobratně si natáhla sandály na klín a vyrazila autem do města, které jsem dosud neznala. Do zařízení, které by mi mohlo zachránit syna. Do blázince.

Cestou jsem se stavila ještě pro Sandru. Na rozdíl ode mě vypadala svěže. Že by se aspoň ona dobře vyspala? Přejela jsem ji očima, a když jsem uviděla její skoro dětsky růžový ksichtík, automaticky jsem se vyšponovala obličejem k zrcátku u stropu auta, abych nás dvě porovnala. Nic překvapivého. Šedo zelené kruhy pod mýma očima prozrazovaly, jak bídne se